

NAŠ

Prava vera bodi vam luč,
materni jezik bodi vam ključ
do zveličanske narodne omike.

A. M. Slomšek.

DOM

GLASILO SLOVENSKE MLADINE

Vsebina:

Stran

Justin: Naša obletnica	65
A. M. Slomšek: Sveta modrost	66
I. Vesenjak: Nekaj misli in nasvetov o organizaciji	67
A. P.: Da boš vladal	69
. . . Žalostinka iz Koroške	72
Pod vaško lipo	72
Dekliški vrtec: Ks. Meško: S. Sardenko, Dekliške pesmi	76
Društveni glasnik	79

LETNIK XIV.

CELJE.

ŠTEV. 5.

SEPTEMBER 1922.

Listnica upravnništva.

Tej številki smo priložili položnice vsem tistim cenj. naročnikom, ki še do sedaj niso poravnali naročnine. Prosimo, da takoj, ko bodo prejeli ta izvod, izpolnijo položnico, in plačajo zaostalo vsoto, ter nam tako prihranijo veliko nepotrebnih sitnosti in stroškov. Dalje ko boš odlagal s plačilom, tem težje boš plačal, nazadnje boš pozabil na vse skupaj in cela organizacija mora trpeti vsled tvoje malomarnosti! —

Poročilo osrednjega odbora SKSZ za celjsko okrožje. Poslovnik Dekliške zveze že prav pridno naročajo. Vendar pa pogrešamo še iz nekaterih krajev naročil. Poslovnik D. z. ne velja sam za celjsko okrožje, ampak za celo Štajersko oz. za Slovenijo. Kmalu se bo začelo resno, zimsko delo po društvih in zvezah, in bliža se tudi revizija vseh Dekliških zvez, da bomo spoznali njih pravo stanje. To pa že naprej povemo, da tista D. z., ki ni uredila svojega delovanja in poslovanja po novem poslovniku, bo pri reviziji slabo odrezala. Naročite torej kmalu poslovnik, ga pridno študirajte in se po njem ravnejte. — Za Mladeniške zveze je najprimernejši poslovnik tisti ki ga je izdala Orlovska zveza v Ljubljani. Naročajte ga pri O. Z. Ljudski dom, Ljubljana. Letošnjo zimo se naj ustanovi povsod tam, kjer še ni Orla, Mladeniška zveza. — Dekanijski odbori naj že sedaj izdelajo načrt, kako bodo v zimski sezoni prepregli celo dekanijo z organizacijami, ki so krajevno primerne in potrebne. Tečaj za voditelje posameznih organizacij bo v jeseni v Celju. Parola bodi: vsaka fara, vsaka vas mora imeti vsaj eno katoliško izobraževalno društvo. Tajništvo SKSZ za celjsko okrožje.

Listnica uredništva.

Vročina je velika, muhe mi nagajajo, tako da sem že ves razburjen okoli mene na mizi je pa še vse polno rokopisov, ki čakajo odrešenja. Gorje danes tistim, ki mi pridejo pod roke oz. pod škarje. Ako ne odgovarjajo vsem zahtevam, bodo izginili na dnu trebušastega koša. Današnja sodba bo stroga . . . Začnimo! Prvi je že izgubljen . . . O. O. ali nimaš nič črnila pri hiši, ali se vam je vsled vročine vse posušilo? Upam da boš prihodnjič že pisal s črnilom in sicer samo na eno stran in tedaj boš našel več milosti v mojih očeh. **H. J.** Lepo s črnilom napisano in samo po eni strani. Ta mi bo pa ušel! Toda — veselje je prenašlo! Ne vem, kako je. Ali si poslano res sam sestavil in si posodil ta sestavek g. dr. Hohnjecu, da je to govoril na občnem zboru SKSZ v Celju l. 1920 — ali pa si ti prepisal govor g. dr. Hohnjeca. Bolj verjetno je drugo. Danes se postavljaš s tujim perjem, pokaži prihodnjič kakšno perje imaš sam! **S. M.** Tebe moram pa res pohvaliti: lepo in snažno pišeš. Pazi pa, da se ne boš vedno ponavljal! — **P. L.** Ti bi bila pa rada pesnica. Take želje niso ravno pregrešne, pač pa so tvoje pesmi pogrešene. Škoda da si tako lepim mislim dala tako beraško, zakrpano obleko. Ne bodi žalostna, če se ti prvič ni vse posrečilo. V tolažbo ti bodi 4. kitica tvoje pesmi: In tudi v tužnih dnevih — ostane eno „še“ . . . In to je večno mlado-preljubo „upanje“. **T. Šm.** Osebnost te sicer ne poznam, pač pa si predstavljam tebe kot krepkega, odločnega mladeniča, ki ljubi snago, red, delo, ponižnost. To fotografijo tvoje duše mi nudijo tvoji spisi! Ostani vedno zvest načelom, ki jih s toliko vnemo zagovarjaš in širiš! **Fr. J.** Oinljiva je tvoja ljubezen do rajne matere. Če molimo za njo, ji bomo več koristili, kakor pa če objavimo tvoj spis, ki ni ravno slab.

NAŠ DOM

LETNIK XIV., ŠT. 5. □ CELJE □ SEPTEMBER 1922.

JUSTIN:

NAŠA OBLETNICA.

Kakšna obletnica je to? „Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike!“ Te besede so geslo našemu listu. In dne 25. septembra tega leta preteče 60 let, odkar je zatislil oči mož, ki je te besede izgovoril vernim Slovencem. To je naš škof Anton Martin Slomšek.

Mladina slovenska! Ali te je kdo bolj ljubil, ko ta veliki mož? Ali je kdo več storiť za tebe? Tukaj pač ni prostora, da bi ti ga le malo predstavil. A povračaj se vedno zopet k njemu! Jemlji v roke njegove knjige, in liste, ki govorijo o njem!

L. 1885 je izšla četrta knjiga Slomškovih zbranih spisov: „Različno blago“. Tedaj je pisal o njej „Ljubljanski zvon“ tako-le: „Zlatá vredna knjiga, ki se sme prištevati pravim biserom književnosti slovenske, kajti polna je najlepših, najplemenitejših nauk. Pokojni Slomšek se nam iz nje odseva kot pravi učenik in vzgojevalec naroda svojega, poln ljubezni do šole in napredka, prijatelj resnične omike, skrbán pospeševalec dušne in telesne sreče dragih svojih Slovencev, iskren domoljub, zvest državljan.“ Ta hvala pristoja vsem njegovim spisom in zaslužijo jo tudi dandanes. Tukaj le še par času primernih Slomškovih misli:

1. Kakor učiteljski stan, tako ljudje, katere vodi; resnično, učitelji se spoznajo po svojih učencih. Po vzgledu kralja se uravna celi svet. Vse je na tem ležeče: vzgojevati dobre duhovnike, pa tudi sam priden biti.

2. Najbolje je vedno v tisti deželi, v tisti hiši živeti, kjer je še vera gospodinja. Proklet bodi torej oni moderni nauk: Država ne potrebuje vere.

3. Noben blagoslov ne počiva na cerkvenem premoženju v svetnih rokah.

4. L. 1848 je pisal duhovnikom pastirski list, v katerem pravi: Bodimo prijatelji napredka, pa le prijatelji napredka k dobremu. Podpirajmo s krščansko ljubeznijo in radodarnostjo prizadevanje novega

časa za ustanovitev času primernejše vladne oblike in tako sodelujmo, da bode razširjena državljanska svoboda nam in nam izročnim v blagoslov. Recite torej pri vsaki priložnosti vernikom za naš čas tako vsebine polno resnico: Čim večja naša prostost, tem večja je tudi naša odgovornost pred Bogom.

5. Čedne bukve so mladih ljudij najzvestejše znanke, lepe pesmi pa najboljše dobrovoljke.

6. Za mladino je bolje, biti brez denarja, kakor pa brez vladarja.

7. Čudo veliko lepega in dobrega stori en sam mož, kateri veliko dela, pa malo tožuje, se sam trudi in ne zanaša na druge ljudi.

8. Več ko je gostilnic, več je uboštva; več ko plesa, več bo joka.

9. Sreča tvoja še ni to, kar se dobrega naučiš, marveč to, kar dobrega storiš.

10. Komur jesti ne diši, nima pravega zdravja; komur na dober nauk mrzi, kaže, da se za hudo pripravlja.

11. Dolgo znanje prinese slab zakon, ali pa nobenega ne.

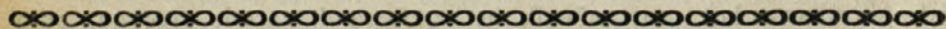
12. Naglost nikdar dobra ni, najmanj pa velja, kadar se človek v nov stan odpravlja!

13. Bogati, pa neolikani otroci so poslom podobni, ki za druge zlato nosijo.

14. Treba je ljudi pustiti govoriti, in delati, kar je prav.

15. Pustite Slovencem dve reči, ki ste nam dragi kakor svetle oči: sveto katoliško vero in pa besedo materno! —

Slušajmo besede svojega prijatelja, ki nam jih govori iz groba! To mu bodi v spomin ob 60 letnici!

A. M. SLOMŠEK.

SVETA MODROST.

Ni na svetu boljš'ga blaga,
Ni nobena stvar tak' draga,
Kakor sveta je modrost!
Ona mladih dni lepota,
Ona starih dni dragota,
Njo oskrbi si mladost!

Modrih naukov se učiti
Svetih čednost' osvojiti:
To mladini da modrost;
Ona se nam ne postara,
Tudi tat za njo ne bara:
Večna njena je vrednost.

Bode enkrat vse minilo,
Nas posvetno zapustilo,
Nam ostane še modrost.
Tam med angeli častila
Se modrost bo, in delila
Nam nebeško visokost. (L. 1851.)

J. VESENJAK :

NEKAJ MISLI IN NASVETOV O ORGANIZACIJI.

„Naš Dom“ je tako lepo začel obnavljati po svetovni vojski razbito in razrvano delo krščanske organizirane mladine, da ga moramo občudovati in — podpirati in tako se pripravljam tudi jaz med sotrudnike. Za sedaj hočem podati nekaj misli in nasvetov o organizaciji čisto na podlagi svojih življenskih izkušenj.

Kaj moram upoštevati pri ustanovitvi ?

Mnogo ljudi je, ki ustvarijo vsak mesec, če ne vsak teden kakšno organizacijo in prav malo premislijo, ali je to, kar kličejo v življenje, tudi potrebno in življenja zmožno. Podobni so takšni ljudje sejalcu, ki ne gleda, kam meče svoje seme, ali na sprejemljiva in rodovitna tla ali na cesto in kamen. Tudi na vrsto in kakovost semena samega često ne pazi. Kdor ravna tako, bo imel prav malo ali nič uspeha in veliko razočaranj. Toda ne samo razočaranj : pokvaril bo in napravil ljudi nezaupljive in nesprejemljive, ako ne celo sovražne za dobro, pametno in tudi možno stvar.

Najprej moram torej dobro presoditi, ali je organizacija, katero hočem ustvariti, za kraj in ljudi potrebna in umestna in ali ima vsaj najskromnejše predpogoje za obstanek. Seveda pa pri tem ne smem pozabiti, da mi bodo zakrknjeni in okosteneli, za vsako novo misel nedostopni ljudje nasprotovali, četudi je moje delo samo v njihov telesni in duševni blagor. Kakor vsak ptič zgradi svoje gnjezdece tam, kjer je za njega in mladiče najboljše in najprikladnejše, tako moramo ravnati tudi z društvi. Ustanoviti, posaditi jih moramo tja, kjer imamo jamstvo za uspeh. Zato moram priskrbeti, da so srca za dobro mojo misel sprejemljiva in da imajo trdno voljo vztrajati in čakati na uspeh. Ne pričakuj, da boš že prvo jesen užival žlahten sad, ako si spomladi požlahtnjeval mlade lesnike ! Naglašam : mlade, ker s starimi ni nič več opraviti !

Za vsako društvo odnosno organizacijo moram najti sposobnega, zmožnega voditelja in pomočnike — odbornike. Kjer tega ni, je organizacija obsojena na smrt koj ob rojstvu. Najboljši voditelj pa je tisti, ki se zaveda, da mora organizaciji služiti, ne pa ji oblastno komandirati !

Neprimerni voditelji.

Najslabši so voditelji, ki iščejo v organizaciji le sebe in svojo čast, ne pa skupne koristi. Častihlepnost in samoljubje ter ošabnost so

najhujše sovražnice vsake organizacije. Kdor se ni prikopal do spoznanja, da mora biti vodstvo le žrtev in ne dobiček, ta nikdar ne bo osrečil organizacije, pa naj bo ta politična, gospodarska ali kulturna — izobraževalna. Ako išče kdo le čast in ne delo in samo zaradi časti vse prevzame, ne da bi presodil svoje telesne in duševne zmožnosti, potem ne bo nikdar koristil, vsaj trajno ne. Da ne sodijo v vodstvo tudi člani, ki za vodstvo sploh nimajo potrebnih duševnih zmožnosti, je tudi samoumevno. Prav nič ne pomaga, ako ima kdo še tako dobro voljo, pa nima potrebnih sposobnosti.

Zelo slabo je tudi, ako v eni osebi kupičimo vse mogoče časti in dolžnosti. So ljudje, ki ti prevzamejo vse šarže in mesta, katera jim ponudiš. Pomnimo: nihče vsega ne zmore! Kdor si naloži preveč, bo hoté in nehoté dolžnosti zanemerjal. Da so vihravi in nestalni ljudje prava nesreča za vsako organizacijo, ni treba posebej povdarjati.

Kaj mora imeti vsak član?

Vsak član v organizaciji mora imeti pred vsem veliko ljubezni do stvari, kateri služiti se je odločil. Iz ljubezni vzklije požrtvovalnost in samozatajevanje. Ljudje često vedoma, često pa tudi nevedoma nagajajo in nas ovirajo. V takih slučajih ohranite mirno kri, z mirnim delom ustvarjajte iz nezaupljivih zaupljive, iz nasprotnikov prijatelje, iz Savlov Pavle! Ako bodo ljudje videli vaše vztrajno in nesebično delo, vas bodo spoštovali in vzljubili vsi, ki so pravični in pošteni, zakrknjeni nasprotniki pa se vas bodo — bali.

Vsak član organizacije pa mora imeti v sebi veliko spravljalivosti in prizanesljivosti nasproti sočlanom. Često pride v organizacijah do različnih mnenj. Tedaj se izkažem najbolj, ako mirno, stvarno in odločno povem svoje misli, pa poslušam tudi druge in se znam tudi podrediti in pokoriti, ako je treba. Če sem s poštenimi nameni prišel v organizacijo in se je oklenil, bom se znal tudi premagovati in biti prizanesljiv nasproti mnenju in slabostim sočlanov.

Česa ne smem pričakovati?

Dober član organizacije ne sme pričakovati hvale in plačila. Najlepša hvala in plačilo je, ako dobra stvar uspeva. Seveda je prijetno, ako dobim neprisiljeno priznanje in zahvalo za svoj trud in svoje delo, toda iz teh nagibov in s tem ciljem ne smem iti na delo in pričetega dela ne smem opustiti, ako me vedno ne božajo in ne gladijo.

Česa se moram zavedati?

Pri vsem svojem delovanju moram imeti zavest, da nisem nena-domestljiv. Kolikokrat pravijo ljudje v življenju in ob smrti: Ta človek

je nenadomestljiv, zadela nas je nenadomestljiva izguba! a se ne podere ne svet, ne društvo, ne organizacija, ako ga ni več. Osebe ne, misel, dobra stvar je, ki živi in njej se moramo darovati, za njo se moramo žrtvovati!

Najbolj discipliniran član organizacije pa se pokažem, ako znam zapustiti mesto, kjer s svojo osebo stvari škodujem. O pravem času spoznati svojo slabost in iti v pokoj tudi pri organizaciji, je bistvene važnosti. Ako sem telesno opešal ali duševno zaostal, da sem ovira ali coklja organizaciji in njenemu razvoju in prostemu razmahu, potem moram znati napraviti drugemu mesto. S tem napravim organizaciji zadnjo in ne ravno najmanjšo dobroto.

Kaj moramo zatirati?

Naš Odrešenik je bil neskončno dobrotljiv, krotek in ponižen, poln ljubezni in odpuščanja, a bil je tudi odločen in oster, ko je vzel bič in izgnal barantače iz svetišča. Posnemajmo ga v organizacijah! Napodimo vse, ki vedoma ali namenoma škodujejo! Izženimo tudi vse izkoriščevalce in ujede ali parazite, toda pri tem bodimo v presojanju previdni, da naša gorečnost in odločnost ne povzroči bližnjemu krivice! Nezaslužena kazen in obsodba boli in gloje v srcu ter često rodi neizbrisno sovraštvo. Tudi lenuhi in preveliki mlačneži ne zaslužijo preveč obzira. Pomnite dobro, da je v organizaciji često važnejši duh kakor pa število. Ni vedno merodajno: koliko članov štejemo, vedno pa je merodajno, kakšni so člani. Da so obrekovalci in ovaduhi brezpogojno smrtni strup za vsako organizacijo, mi ni treba še posebej tolmačiti,

Zaključek.

Vsaka organizacija uspeva in raste, ako je potrebna in je dobra v svojem vodstvu in po svojih članih. Potrebna in dobra pa je, ako posredno ali neposredno skrbi za telesno in dušno dobrobit človeka. To stori, če služi svrham in ciljem, ki jih imamo označene v dveh najvišjih zapovedih: Ljubi svojega Boga nad vse in svojega bližnjega kakor samega sebe! Ako nam pravi vest, da smo s srcem in razumom služili uresničenju teh ciljev in zapovedi, bo blagoslovljeno naše delo.

A. P.

DA BOŠ VLADAL!

Vladar je, kdor izvršuje najvišjo oblast. Višji vlada nižjim, močnejši slabejšim. Najtežje je vladati sam sebe. Človek je sam po sebi majhen svet, mala država. Njegovo življenje je zanj in za človeško družbo ko-

ristno in srečno, če zna vladati najprej v tej mali državi. Brez tega vladanja ne postane nikdo velik značaj.

Vlada pa le, kdor se zna zatajevati. Zatajevati se — kako trda, neprijetna beseda! Mladina naj se veseli, naj uživa, dokler še rožice cveto, zatajujejo naj se menihi in nune po samostanih, tako si marsikdo misli. Tako domnevanje je popolnoma napačno.

Kaj pa pomeni zatajevati se. Zatajevati se pomeni: svoja slaba nagnjenja krotiti, svoje strasti brzdati, sam sebe premagovati. Brez tega zatajevanja postane človek suženj svojih strasti, hlapec svojih raznovrstnih nagnjenj.

Največja zmaga, ki si jo moremo pridobiti, je zmaga nad samim seboj. Grški kralj Aleksander Veliki si je podvrgel skoro pol sveta, svojih strasti pa ni znal premagati; v pijanosti je umoril svojega najboljšega prijatelja. — Cesar Napoleon se je kar igral s kraljevimi kronami, vse je premagal, le sam sebe ni mogel. Njegova častihlepnost je bila nezmerna, njegova jeza neukrotljiva.

Zatajevanje je potrebno za medsebojno občevanje in življenje v človeški družbi, je zares socialna potreba.

Kako koristne so dandanes vsakovrstne iznajdbe človeškega uma! Stojimo ob železniški progi — s silovito brzino švigne mimo nas hlapec, mi pa gledamo in strmimo; gremo po cesti — avtomobil zdrči mimo nas ter nas zavije v oblak prahu; visoko nad nami blizu oblakov pa razprostira orjaška ptica — aeroplan — svoje velike peruti; tam na morju prevažajo velikanski parniki, pravi giganti, opremljeni z vsem razkošjem, na tisoče potnikov v par dneh iz enega dela sveta v drugega. Tu se pogovarjata dva s pomočjo telefona: eden je v Celju, drugi v Beogradu; nočno temo nam razsvetljuje električna luč, i. t. d. Kajne, velikanske pridobitve in iznajdbe modernega časa! Če bi danes vstali iz grobov ljudje, ki so umrli pred sto leti, kako bi gledali in strmeli, kar križali bi se strahu. Kako koristne so te iznajdbe dandanes podjetnemu človeku! Ali naši pradedje pred sto leti so živeli tudi brez njih in srečno živeli — očitni znak, da niso za naše življenje in našo srečo neobhodno potrebne. Tudi mi bi jih mogli nazadnje pogrešati; nikdar pa ne bi mogli pogrešati samozatajevanja. Odkar svet stoji, odkar prebiva človek na njem, je bilo zatajevanje nagnjenj in strasti neobhodno potrebno, da, ni bilo še človeka srečnega brez zatajevanja.

Že za medsebojno življenje je zatajevanje potrebno, kajti: „kolkor glav, toliko misli“. Pomislimo, kaj bi bilo, če bi na nebu milijoni zvezd letali semtertja kakor lastavice po zraku! Kmalu bi bilo vsega konec. Zvezde imajo to prednost, da jim ni treba pota šele iskati, ta jim je že določen; človek pa si mora šele po marsikaterih nezgodah

poiskati pravi pol. Tedaj pa zapazi, da ni sam na svetu, ampak da je odvisen in sicer zelo odvisen od drugih. Kdor tega noče spoznati, njega izvrše človeška družba iz sebe, kakor treščijo morski valovi čolniček ob skalovje, da se razbije.

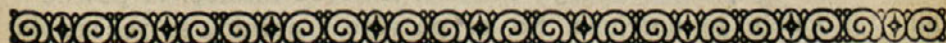
Posebno za mladino je zatajevanje strasti in nagnjenj potrebno. Dokler je človek mlad, je podoben iskremu konjiču, ki ga je treba brzdati z uzdo. Mladina je nestanovitna. Kakor leta pisan metuljček od cvetke do cvetke, tako je mlad človek s svojim nagnjenjem, zdaj tu zdaj tam. Zdaj si stavi zlate gradove, zdaj dela načrte za prihodnost zdaj premišljuje, kako bi vse pre naredil po svoje, kako bi prišel do bogastva, do sreče. Tu ga vara zunanji lesk in blesk, tam ga moti lep obraz in glas, tu se mu zahoče po uživanju, tam ga vabi slaba tovarišija, tu ga mamijo krivi nauki in nazori — srce mu močno bije, strasti ga dvigajo ter premetavajo semtertja; gorje mu, ako ne najde trdnih tal. Čolniček njegovega življenja zagrabi vrlinec strasti ter ga potegne s seboj v globočino.

Pomanjkanje premagovanja samega sebe je krivo, da tava po svetu toliko izgubljenih eksistenc (bitij), da je naš narod izgubil toliko talentov, ki bi lahko bili njega ponos in dika, ki bi bili lahko narod kulturno visoko dvignili! Ker se niso znali zatajevati, so postali žrtve svojih strasti. —

Brez zatajevanja je vsaka krepost nemogoča. Vsaki kreposti se upirajo nagnjenja in strasti našega srca. Šele, če smo te premagali, se odpro vrata krepostnim. Zato je sv. Ignacij tolikokrat ponavljal „Premagaj se!“ — Zato je sv. Vincencij rekel: „Kakor nosi viničar vedno nož seboj, da obrezuje škodljive mladike, tako moramo imeti vedno pri sebi nož zatajevanja, da krotimo svoja slaba nagnjenja, svoje strasti, ki se dvigajo v srcu“.

V velikem mestu. Sredi krasnega parka veličasten grad. Ob desni in levi strani grada dolgi drevoredi. Drevesa drevoreda pa so tako prirezana, da tvorijo dolbine. V dolbinah stoje kipi slavnih mož. Vsak dan pregleduje vrtnar drevesa in če zapazi, da je kaka vejica preveč zrastle in da zakriva kip, jo hitro odreže. — Tako je vsak človek lep kip, lepa podoba Boga samega. Pa zrastejo vejice iz srca in zakrijejo kip — strasti in nagnjenja zakrijejo podobo božjo, da jo je komaj mogoče spoznati. Tedaj v roke nož zatajevanja in premagovanja, da ne postaneš hlapec in suženj svojih strasti, ampak

da boš vladal.

ŽALOSTINKA IZ KOROŠKE.

„Padla je tema na Ukrajino, v grobni mir zavila vso ravnino,“ tako stoji v neki pesmi. Podobno bi mogli reči tudi o Koroški. V Ljubljani so letos blagoslovili zastavo, na kateri stoje tudi besede: „Nikomur hlapci!“ Mi smo hlapci. Šola je zopet zavod za ponemčevanje, slovenski učitelj na Koroškem ne dobi službe, slovenske shode in igre prepovedujejo in če jih dovolijo, nasprotniki udeležence pretepajo in razbijajo slovenske shode. Saj so celó našega poslanca po neki igri hoteli dobesedno zaklati, potem ko so ga vrgli na tla, ga prelepli in mu močno poškodovali roko. Ko je neki divjak že imel pripravljen nož, da ga zakolje, ga je drugi pregovoril, naj počaka, da ga bodo raje obesili. Da te namere niso izvršili, so preprečili našinci, ki so se, potem ko so bili zaporedoma že vsi pretepeni, zopet zbrali in so divjakom iztrgali poslanca. Pa kar nas najbolj boli, je to, da so začeli celo iz cerkve izrivati naš jezik. V stari gosposvetki cerkvi je zavsem zamrla slovenska pesem, se ne sliši več beseda božja v slovenskem jeziku. Mnogo slovenskih župnij so zasedli nemški duhovniki, ki so upeljali v cerkev nemško pridigo, nemško petje in nemško molitev. Celó šolski otroci morajo pri šolskih mašah moliti sv. rožni venec nemško, ali pa peti nemške pesmi. Res, padla je tema na Ukrajino, v grobni mir zavila vso ravnino. Ta „Ukrajina“ je naša prelepa slovenska Koroška. Tema narodnega hlapčevstva pokriva deželo, naš jezik in naš rod pa na Koroškem polagoma, a nevzdržno objema grobni mir. Bratje, sestre, ali čutilite krivico, ki se nam godi? Ali se zavedate, da ste prizadeti tudi Vi, da trpi celo telo, če trpi en ud? Ali je v vas živa zvest, da smo vsi udje enega narodnega telesa, da smo vsi ena družina, v kateri občutijo bol vsi, če en član družine trpi? Če čutilite z nami, če se zavedate, da smo eno, če Vas boli, ko mi trpimo — potem nam še ni treba obupati, vremena bodo zopet se zjasnila, nam lepše zvezde kakor zdaj sijale! Srčno pozdravljeni vsi!

POD VAŠKO LIPO.

Človek pa lončarska posoda. Glinasta posoda v lončarjevih rokah je mehka in lahko dobi vsako podobo; iz nje naredi lahko lončar drago lončeno skledico, pa tudi svinski pisker. Če se posoda na solncu posuši in postane nekoliko trda, še vendar ni zadosti močna, da bi se v njej kaj vrednega shranilo. Hitro se razmoči in povrne v glino, iz katere je narejena. Ko se pa vžge v pečnici, se več ne da

spremeniti; stere se pač, pa v glino se nazaj ne povrne. Zato jo varno shranijo, dokler je ni potreba vzeti v roke.

Glinasti posodi je podoben tudi človek. V svojih mladih letih dobi lahko vsako podobo; iz otroka vzrediš imenitnega gospoda, pa tudi razbojnika. Na mlade ljudi se še ni zanesli; nagnejo se lahko v dobro in hudo, kakor posije solnce ali pa potegne ploha. Ko je pa človek postal trden v križih in težavah, se ne ustraši še tolikih izkušenj, stoji trdno kakor skala. „Peč skuša lončarsko posodo, pravičnost ljudi pa skušnjava“ (A. M. Slomšek l. 1847.)

Brez ciljev . . . Mladenič brez ciljev in vzorov brez prave izobrazbe in plemenite značajnosti, je najžalostnejši znak sedanje dobe. Kje je fant, ki bi bil obenem prijatelj teme in prijatelj luči? Ni ga, in ga ne more biti. Kajti mladenič, ki ima zvišeni cilj, za kojim stremi in ga z vso silo hoče doseči, gotovo ne odjenja od svojega namena, gotovo ga doseže in naj pride kar hoče. Torej vsaki fant imej svoj cilj, bodisi naravni ali nadnaravni, zanj delaj, zanj žrtvuj vse svoje moči in zmožnosti. Brez cilja ne prideš nikamor, brez cilja zablodiš na kriva pota, brez cilja hodiš v gotovo pogubo. Da pa dosežeš cilj, imej nek vzor, ki ti je v vzgled in ga posnemaš, da s pomočjo istega lažje prideš do svojega namena. Pravi vzor mladenču bodi vzgleden fant, ki vestno izpolnjuje svoje stanovske dolžnosti, ki vzorno in marljivo deluje v društvenem življenju, ki je poštenega, katoliškega, vzornega značaja, ki ima tudi mnogo izobrazbe v društvenem narodnem in gospodarskem oziru. Ta je, ki daje dober vzgled in vzor za posnemanje, ta je, ki potegne vse na se, to je, ki zamore pridobiti vse mladenče za zvišene cilje naših Izob. dr., mladen. in orlovskih zvez. Mladenič brez prave izobrazbe, je kakor mlin na veter, ki se obrača, s koje strani veter piha. Sam nič ne zna, toraj se mora ravnati po drugih. Gotovo izmed bralcev „Našega Doma“ ste vsi več ali manj izobraženi in torej veste, kam zaide človek, ki sploh nima nobenega pojma o naših društvi, ki si ne ve v nobenem slučaju pomagati, kadar se gre za dobro stvar, ki hitro in brez pomisleka potrdi razna govoričenja tudi naših nasprotnikov. Gotovo izmed vas mladeničev ni nobenih takih! Vsi vemo, kaj so naša društva, na kaki podlagi temeljijo, vsi vemo s katere strani smemo pričakovati boljšo bodočnost.

Ravnajmo se po pregovoru: „Več ko zna, več velja, naj je gospod ali kmet.“ Zato pa imamo naše Marijanske kongr., Izob. dr., mlad. in orl. zveze nalogo, da svoje člane potem dobrih knjig in časnikov, potem mnogih poučnih shodov in tečajev, poučujejo.

Bodimo plemeniti, značajni, za tem stremimo, da bo med nami mnogo plemenitih značajev, čednostnih in izobraženih mladenčev, po-

gumnih in hrabrih borilcev za katoliške vzore, bodimo armada olikana, neustrašena, bodimo pa tudi stanovitni in ostanimo zvesti našim društvom in zvezam podpirajmo jih, delajmo zanje, da bode cvetela kot javen dokaz vzornih, plemenitih, značajnih, izobraženih, katoliških, slovenskih mladeničev.

A. F.

Orlovska značajnost: Ni zadosti bratje, da smo kot orli samo dobri telovadci! Ampak prvo moramo biti značajni in odločni! Kadar naši nasprotniki sramotijo in blatijo naše katoliške organizacije, se jim moramo pošteno in krepko postaviti v bran in jim povedati odkrito in odločno, kar jim gre! Le pogledjmo naše nasprotnike ali ste videli in slišali, da bi kateri ne upal pokazati svoje prave barve? Ne, ravno nasprotno, zaklinja se, trka se na prsi in pravi: jaz sam napredni, svobodomiselni Sokol! Toraj bratje in sestre: Ako si upa Sokol, ki je svobodomiselno, brezversko društvo kazati svoja brezverska načela, imamo mi tem večjo dolžnost, da smo povsod in vsigdar odločni in vstrajni branilci naših svetih orlovskih načel in vzvišenih ciljev! Naj ne bo v naši orlovski organizaciji ne člana ne članice, ki bi si pred nasprotnikom ne upal pokazati svojega krščanskega prepričanja! Slavko član s Polenšaka.

Oja, zmirom vesel . . .!

Skupaj sva preživela otroška leta in se igrala z Zadnikarjevim Petrom — pa prišla so mladeniška leta ter so naju razdvojila . . .

Takoj ko sem izstopil iz naše ljudske šole sem se vpisal v naše „Kat. slov. izobr. društvo“, hodil tja redno po knjige in k predavanjem — pa Peter?

Njega so ulovili v svoje mreže naši nepošteni fantje. Začel je hoditi z njimi povsod: po gostilnah in po ponočevanju . . .

Ko sem mu takole včasih rekel: „Peter, pusti te fante, vpiši se v naše društvo“ vselej mi je odgovoril:

„Ej beži, beži Tone, kdo bi hodil med tiste slamorezce in puščavnike!“ Zapel je še navadno meni vkljub tisto pesem:

Oja, zmiram vesel . . .!

Pa to veselje ga je kmalu minulo! V prepiru se je stepel z nekim starejšim fantom in ga osuval z nožem. Tako še ne sedemnajst let star je prišel v trimesečno ječo . . . Njegovi pošteni starši so bili popolnoma potrti, ker jim je sin napravil tako sramoto . . .

Iz ječe je prišel Peter še slabši, kajti tam je imel samo malopridne tovariše — izmeček človeške družbe . . . Od tistega časa sploh ni več maral za dobre opomine svojih roditeljev. Potekle ste od tedaj dve leti . . .

Bilo je tisto soboto ponoči pred našim žegnanjem. Lepa jasna noč je bila; ležal sem na dišečem senu, opazoval krasno zvezdnato nebo, posejano z brezštevilnimi zvezdicami... Okoli najstje ure začujem na vasi fantovsko petje; Petra sem spoznal takoj po glasu; pel je zopet tisto staro:

Oja, zmiram vesel...

Ravno zaspali se mi je hotelo, kar začujem kreg in preklinjanje. Se bodo že zopet stekli fantje, ker so se natepli iz več vasi skupaj — tako sem si mislil in v tem zaspal...

Pri Zadnikarjevih so imeli žalostno žegnanje. Njih sin Peter je ležal ves v obvezah na postelji — zemeljske pomoči zanj ni bilo več! Domači g. župnik so ga še vendar lepo pripravili — za dolgo pot v večnost — na večer iste nedelje so mu že zapeli zvonovi...

Taka nenadna smrt Petrova me je še bolj utrdila v dobrem; ker sem imel pač pretresljiv zgled, kam človeka zapeljejo malovredni tovariši...

Anton Stražar.

Ali so povsod taki fantje? Virštanj pri Podčetrtku. Mi sicer maloštevilni, a za vse dobro in lepo vneti virštanski bralci „Našega doma“ pošiljamo dragemu uredniku prisrčne pozdrave s prošnjo, da tudi nam odloči skromen količek v svojem listu. Dovoljujemo si sporočiti „Našemu domu“, da želimo in hočemo mi virštanski mladeniči ustanoviti „Bralno društvo“ in smo že v ta namen osnovali poseben odbor. Prijatelji poučnega in zanimivega čtiva! Kdor hoče biti natančno in zanesljivo poučen o važnejših političnih in drugih dogodkih, kdor ljubi kaj poučnega in zanimivega, od dotičnega pričakujemo, da se čimprej prijavi kot član na „Pripravljalni odbor bralnega društva“, kjer se do ustanovnega občnega zbora lahko čitajo vsako nedeljo in vsak praznik, deloma tudi delavnik mnogi časopisi in knjige popolnoma zastonj. Dandanes je neizogibno potrebno, da se tudi priprosti sloji kolikor mogoče izobrazijo. Ne smemo misliti, da je že dovolj, ako znamo pisati in čitati, ampak znati moramo tudi druge znanosti, ako hočemo uspešno delovati bodisi v gospodarstvu, bodisi v javnosti in politiki. Mi pa vsega tega ne bomo znali, ako ne bomo čitali in čitali in sicer le dobre knjige ter se kolikor mogoče sami izobraževali. Danes jasno vidimo in spoznavamo kako neuki človek težko živi. Torej zdramimo, zedinimo se, ne hodimo po temi brez svetilke — izobrazbe. Zavedajmo se, dvignimo zaspane glave, začnimo s prosvetnim delom, bodrimo drug drugega in tedaj smemo upati, da nam božji blagoslov ne izostane, ter solnce boljše sreče, boljše bodočnosti nam bo zopet zasijalo z vso blagodejno toploto.

Draga virštanjska, olimska, bučka mladina! Ali hočemo ostati vedno neolikanci in neizobraženci? — Pokažimo svojo resno voljo s tem, da se še danes priglasimo polnoštevilo k „Bralnemu društvu“, ki bo skrbelo za nam prepotrebno naobrazbo in napredek ter pobijalo nazadnjaštvo! Pomnite: „Iščite svojo pomoč v izobrazbi“ in „Vedite, da le v slogi je naš spas — naša rešitev“. — Vsa potrebna pojasnila, kakor tudi knjige in časopise daje Joško Plankar, Virštanj pri Podčetrku.

(Op. ur. Ta dopis delavnih in požrtvovalnih virštanjskih fantov smo dali nalašč „Pod vaško lipo“, kot vzgled drugim mladeničem, ki so prišli pod lipo, pa menda vsled vročine kmalu zadremali. Upamo, da jih bo hladna jesen zopet zdramila, in da se bodo z novim ognjem zopet poprijeli izobraževalnega dela!)

Zlate resnice. Kdor sam sebe povišuje, prazno glavo oznanjuje. Prebrisana glava, pa pridne roké, boljše so blago, ko zlate goré. — Lastna škoda ga izučí, komur dopovedati ni. — Mladine najlepša lepota je ta: Nedolžnost, ponižnost pa žlahtnost srca. — Kdor svoj čas si z igro trati, revež prazno slamo mlati. Nesramnega petja se škrat veseli, in angel varuh tebe zapušča. — Kdor se pridnega dela izučí, lahko si slamo v senó spremeni. (A. M. Slomšek l. 1847.)

DEKLIŠKI VRTEC.

Ksaver Meško: Silvin Sardenko, Dekliške pesmi. Založila prodajalna K. T. D. Ničman v Ljubljani. Cena 16 Din, če se denar vpošlje naprej, 17 Din proti povzetju.

Knjiga kakor rožmarin. Vsa živi, vsa dehti. In živela bo, dehtela bo, dokler bode živelo, pelo, ljubilo, hrepenelo in trpelo slovensko dekle. In dokler bo molilo, moram še pristaviti, ker dober del knjige je pravi molitvenik. „Dekliški brevir“, je knjigo s pravim imenom imenoval poročevalec v „Slovincu“. Vse, kar giblje dekliško srce od petnajstih let dalje, govori in živi, poje in plaka v knjigi. Začenja knjiga s „Pesmijo petnajstletne“:

Prvi sneg
nizko gre čez nizki breg.
Plahe so stopinje
čez samote sinje.

Viri spe.
O, če se mi prebude!
Tihe bodo sanje
živo valovanje.

Sama „Nedolžnost“:

Pravijo, da z mojih lic
„bele lilije cveto“.
Če cveto, ne vem, kako.

Pravijo, da mi v očeh
„čudežno gori nebo“.
Če gori, ne vem, kako.

ki raste in zori v „Zrelo žito“:

Polja nobena
niso plodnejša,
žita rumena
niso zrelejša,
kakor je dvakrat deset
z upi napolnjenih let.
Klasje se klanja,
srpec pozvanja:
Pridi, požanji
v zlatem me stanji!

— — — — —
Pojdi mi škodo zabraniti —
fantič, oklice naznaniti!

In moli deklica v radosti čiste ljubezni „Zanj in zase“:

Mati milosti!
Vsa brezmadežna
vstajaš iznad mrakov.
Čuvaj najino nebo
oblakov!

S čela tvojega
krona plameni
s toplimi plameni.
Vrni naju vigredi
iskreni!

Sina svojega
vklepaš na srce
v radostni ljubezni.
V belo cvetje najin maj
pogrezniti!

In vriska srce:

Vsa sem tvoja,
vsa —
rožni grm, ki ga vrtnar
presadi na svoja tla.

Ti mi bodi
dan,
da se razcvete
lep vigred mojih sanj.

Jaz bom tebi
dih,
ki se razdehti
po gredicah pisanih.

A tudi težki akordi zazvene v to srečo, ko drhti in plaka pone-
srečeno dekle „Pod križem“:

V škrlatni plašč ti stkem
potonik binkoštnih
in z žarki ti ga spnem,
omočim v rožni dih.

Naberem v jasen pas
ti bisernih valov,
lepo bo v noč skoz vas
svetilo vsem domov.

In zlato krono. — Vse! —
Samo če mi popred
nakloniš, da bom spet —
dekle.

Ali tista bol hčerkinina in bolestno sočutna tolažba materina v „Vrnitvi“:

Kam drugam? K vam se vračam mati.
Vsa slabotna. Vsa drugačna. —
Ne! Ni treba kruha.
Nisem lačna.

Žejna, žejna. Žejna sem do smrti.
Komaj v prošnji roke vijem. —
Ne. Ni treba vina.
Ga ne pijem.

Materinske žejna sem besede.
— Dolg odmor je bil med nama. —
Ne! Ni treba nauka.
Vem ga sama.

Žejna vaše tople sem besede.
— Bog mi temni greh oprosti! —
Ne! Proč z vašim jokom.
Moj je dosti.

Kaj ste toplo mi zašepetali?
Dajte, mati! Brez ovinka!
Enkrat še povejte!
„Moli, Tinka!“

Kakšna slika v kratkih petih kiticah! Kako se trga obup iz srca, kako kriči srce, ranjeno po nezvestobi, z obupom obteženo, po eni blagi besedi materini. In zasliši najblažjo, najlepšo, najbolj očitujočo: „Moli, Tinka!“

Nekatere pesmi so res samo dahnjene na papir. Zbirka bi le pridobila, če bi bile izvedene jasneje, če bi misel bila povdarjena krepkeje. Druge pesmi bodo preprostim čitateljicam težje umljive. A vobče je to prva in najlepša zbirka te vrste med Slovenci. Znana je blagoglasnost Sardenkovega verza. Kakor nihče drugi pri nas, je bil Sardenko poklican, da poda slovenskemu ženstvu to knjigo.

In kar moram povdarjati še prav glasno, je to: oprema knjige je krasna. Kakšne knjige mečejo dandanes pri nas velika založništva med svet. Papir, da ga najzadnji tednik ne bi maral za svoje novice. Slike, tisk, da je hudo pogledati knjigo! Pa se osokoli idealna gospodična v Ljubljani in izda knjigo, da se morajo skriti pred njo vsa založništva s starimi imeni in z velikim kapitalom. Čast založnici!

Ne v tujino! Često se vračam tja v mladostna, brezskrbna leta otroške dobe in se globoko zamislim. Mislim na svoje prijateljice iz ljudske šole, kako smo se ljubile. A zdaj...! Zdi se mi, da hodim po svetlu sama in zapuščena, brez prijateljic. Bridkost mi polni srce, ko se spominjam svojih najboljših prijateljic, s katerimi smo v šoli skupaj

sedele. Ko so izstopile iz šole, so šle služiti. Pogosto so mi pisale sprva, a slednjič so tudi pisma izostala. Po več letih so nekatere izmed njih prišle domov. A niso me hotele spoznati, sramovale so se mene preprostega dekleta. Ti tujina si mi vzela prijateljice, ti si mi jih pokvarila. Imela sem pa še eno prijateljico, katero sem ljubila kakor rodno sestro. Tudi ta služi v nemškem mestu. Piše pa v domači kraj — v nemškem jeziku... O draga prijateljica, kaj si storila? Svoj mili materni jezik si zatajila! Pozabila si na svoj ljubi rojstni dom, pozabila na tiste mile slovenske pesmice, ki sva jih tako rade in s srčnimi občutki prepevale v dobi srečne mladosti! O ti nesrečna tujina, koliko zla si nam že storila! Pa ko prebiram „Naš Dom“, se mi zjasni lice in mine me otožnost, ko vidim, da ima vse polno prijateljic, da še več kot prijateljic, vse polno sestic imam širom naše mile slovenske domovine! Vse hitimo za istimi vzvišenimi cilji, ljubimo vse isti jezik in isto domovino. Med seboj se ljubimo in vzpodbujamo k dobremu ter se izobražujemo v naših mladinskih zvezah. Ne zapuščamo domovine, ne iščemo zaslužka v tujini, ampak za domovino se vztrajno borimo, njej v blagor delujemo! Saj sad je domovine res sladkejši ko sad stoteren je na tujih tleh! Zato pa sestrice drage: Ne v tujino! Me hočemo v domovini ostati! Svoj mili dom hočemo ljubiti in čuvati do zadnjega vzdihljaja! V svoji domovini, v naši mili Jugoslaviji hočemo delati in trpeti do groba! Tukaj hočemo delovati za naš slovenski narod ter mu vzgojiti hčere in sinove, ki bodo znali v boj čez vse nam zle duhove! Bodite mi vse iskreno pozdravljene!

Reza U., Pišece.

DRUŠTVENI GLASNIK.

Središče. Dne 16. julija smo imeli katoliški shod združen z blagoslovitvijo Društvenega doma in okrožno orlovsko prireditvijo. Na predvečer se je vršila bakljada po trgu in na pokopališče, kjer smo položili na grobove umrlih bratov in dobrotnikov vence. Za tem se je zažgal na Gradišču mogočen kres ob sviranju godbe. Ob tej priliki je imel lep nagovor č. g. kaplan Erklavec. Drugi dan že ob zgodnjih jutranjih urah so začeli prihajati bratje in sestre na okrašenih vozovih. Ob 8. uri je bil na kolodvoru sprejem došlih bratov in sester. Od tam se je razvrstil dolg spreved Orlov,

Orlic in mnogobrojnega ljudstva, ter korakal k sv. maši, ki se je vršila pri podružni cerkvi na prostem. Pred sv. mašo je imel cerkven govor č. g. kaplan Pavel Živornik. Po sv. maši se je pričelo zborovanje. Že med prvim govorom je začelo dežiti, tako, da se je moralo zborovanje prekiniti, a vendar je ljudstvo z vso potrpežljivostjo čakalo tako dolgo, da je prisijalo spet solnce in da se je shod nadaljeval in tudi lepo zaključil. Po zborovanju so se razvrstile množice v mogočen spreved in odkorakale pred Društveni dom, kjer je č. g. dr. Jerovšek v kratkem nagovoru orisal

pomen Društvenega doma in izvršil blagoslovitev. Popoldne se je zbralo mnogoštevilno ljudstvo v kljub slabemu vremenu na telovadišču, ter z zanimanjem sledilo telovadbi. Posebno z občudovanjem so gledali lepo proizvajanje brnskih prostih vaj Orlic, ki jih je med vso telovadbo močil dež. Tudi orodni telovadci so se prav dobro izkazali. Po telovadbi se je vršila prosta zabava na telovadišču

in potem v društvenem domu. 16. julij nam pač ostane v neizbrisnem spominu. Ta dan smo pokazali nasprotnikom našo moč, takrat so tudi lahko spoznali kako nezmisljivo je njihovo sovraštvo proti veri in cerkvi, kajti velika armada Orlov, Orlic in do 6000 duš broječa množica jim je jasen dokaz, da je vse pošteno ljudstvo na naši strani!

KATOLIŠKI SHODI.

Poročilo.

V št. 2. je „Naš Dom“ podal program letošnjih kat. shodov, ki jih prireja po vsej Sloveniji Slov. kršč. soc. zveza. Danes vam že lahko poroča o veličastnem poteku katoliških shodov, ki nam pričajo, da se vzbuja v našem ljudstvu močna katoliška zavest.

I. Kostanjevica na Kranjskem.

28. Maja t. l. se je vršil kat. shod v Kostanjevici na Kranjskem. Blizu 12.000 vernega dolenjskega ljudstva se je zbralo na griču pred cerkvijo Matere božje dobrega sveta. Po slovesni sv. maši se je po pozdravih zastopnikov raznih organizacij vršilo zborovanje na prostem. Poslanec Stanovnik je povdarjal neomajno stališče ljudstva v šolstvu. Stariši imajo po naravnem pravu odločevati o šolski vzgoji svojih otrok; besedo pa ima po božjem pravu tudi Cerkev.

Orel Langus je orisal vse ogromno delo, ki ga izvršujejo mladinske organizacije. Povdarjal je blagodejen vpliv društvenega delovanja na razum in srce.

O kat. časopisju je govoril urednik Franc Kremžar. Strup, ki ga širijo potom svojih listov in knjig brezverci, je zelo nevaren. V vsako družino katoliški časopis in katoliško knjigo.

Veličasten shod v Kostanjevici je bil — kakor se je izrazil slavnostni govornik dekan Al. Kurent — mobilizacija katoličanov za izvojevanje gotove zmage na kulturnem in verskem polju.

II. Nazarje pri Mozirju.

Prvi katoliški shod na Štajerskem se je vršil v Nazarjih 11. junija za gornjegrajsko, škalsko in braslovsko dekanijo. Sijajno je pokazala zgornja Savinjska dolina katoliško zavest. Mariborski stolni prošt Dr. Martin Matek je imel cerkven govor, v katerem je v izbranih besedah vnel vernike za verske ideale. Nato je opravil slovesno službo božjo.

Slavnostno zborovanje se je vršilo natančno po programu. Urednik Fr. Smodej je govoril o predmetu: Katoličanstvo in javnost. Ne samo v zasebnem življenju, tudi v javnosti je treba naglašati, da smo katoliki.

Nečastno vlogo igrajo katoliške dvoživke: v cerkvi katolik, zunaj cerkve pa, kar kdo hoče. Mnogi smatrajo katoliško vero za neke vrste suknjo, ki jo oblečejo, ko gredo v cerkev; v javnem življenju pa pripadajo organizacijam, ki so v odločnem nasprotju z verskimi načeli katolika. Tudi v političnem življenju se moramo ravnati po katoliških načelih.

O katoliški šoli je govoril poslanec dr. Hohnjec. Stariši imajo prvo in glavno besedo pri vzgoji otrok. Zahteva, da verski pouk vršijo v šolah edinole kateheti. Kot katoličani zahtevamo avtonomijo šolstva.

Prepričevalno je govoril rač. nadsvetnik Josip Pirc o mladinski organizaciji. Cilj mladinskih organizacij je: dvigniti duha, oplemeniti srce in utrjevati voljo. Dr. Ogrizek iz Celja je v poljudnih besedah razložil veliki pomen tiska. Vsi katoliški Slovenci naj dosledno odklanjajo protiverski tisk in na vsa moč širijo, podpirajo in pospešujejo katoliško časopisje.

Poslanec Vladimir Pušenjak je pozval udeležence, da naj vztrajajo v borbi za katoliška načela. Prva manifestacija katoliške misli na Štajerskem je bila sijajna.

III. Šmarje pri Jelšah.

Katoliški shod za šmarsko in rogaško dekanijo se je vršil dne 2. julija. Po udeležbi je daleč prekosil svoja prednika. Okrog 15.000 ljudi se je zbralo pri cerkvi sv. Roka. Po cerkvenem govoru (dr. Jerovšek) in slovesni službi božji (prof. Vreže) se je pričelo slavnostno zborovanje.

„O pomenu katoličanstva v javnem življenju“ je govoril sodni svetnik dr. Matija Lavrenčič. Če hočemo rešiti človeško družbo, jo moramo postaviti na Kristusovo načelo: Vzemí križ na svoje rame in se zatajaj. Najprej moramo sami poštene biti, vse drugo pride samo po sebi.

Prof. Vesenjāk je govoril o krščanski šoli. Starišem ni in ne more biti vseeno, kdo in kako vzgaja njihove otroke. Katoličani zahtevamo versko-nravno vzgojo.

Jasno in odločno je govoril „O zmagovitih krščanskih načelih“ voditelj slovenskega ljudstva dr. Anton Korošec. Ne oborožena moč ne materialne dobrine niso temelji držav, ampak vera, da moramo ljubiti Boga in zavoljo Boga svojega bližnjega. S topovi moreš razdirati, pa sovraštva ne razdereš, moreš porinili bajonet v srce, pa ljubezni z bajonetom ne boš zasadil v srce. Zmagovita krščanska načela bodo preobrazila človeško družbo. Za Cerkev, ki uči in širi krščanska načela, zahtevamo svobodo in enakopravnost, z drugimi veroizpovedovanji. Urednik Fr. Smodej je razložil pomen „mladinske organizacije.“ Naša izobraževalna društva imajo predvsem nalogo, širiti med mladino zdravo izobrazbo, dvigniti v mladem človeku duha. Marjine družbe vzdržujejo v mladini pravega verskega duha in plemenitijo srce.

„O katoliškem tisku“ je navdušeno govoril poslanec Žebot in opozarjal na moralno izkvarjenost, ki jo širi brezversko časopisje.

Akademik Šedivý iz Belgrada je v imenu kat. akademikov pozdravil shod.

IV. Konjice.

Katoliški shod v Konjicah je bil določen za dva dneva 22. in 23. julija.

Prvi dan so se posvetovali voditelji. Dr. Basaj je govoril o zadrugištvu in o politični organizaciji. Ravnateljica Antonija Štupca je govorila o

krščanski vzgoji, o treznosti v naših družinah in o plemenitosti srčne vzgoje.

Zvečer se je vršil koncert salezijanske godbe iz Ljubljane.

Drugi dan — 23. julija — se je zbralo verno kat. ljudstvo. Po cerkveni slovesnosti, ki jo je opravil mil. g. arhidijakon, se je vršilo zborovanje.

Dr. Leskovar iz Maribora je povdarjal velik pomen katoličanstva v javnem življenju. Če je trenutno prevladala verska mlačnost, je krivo to, da se je vera premalo uveljavljala v javnem življenju. Dr. Basaj je govoril o mladinskih organizacijah, kjer se izobrazuje um, volja, srce. Vsak narod ima tako usodo, kakršna je njegova izobrazba. Danes je čas osvete! Ne osvete v nekrščanskem smislu, temveč plemenite osvete v smislu dela za naša načela. Orli in Orlice, Dekliške zveze ter Marijine družbe so poklicane, da vrše to kat. osveto.

Poslanec Žebot je povdarjal, kako morajo prodreti katoliške načela v politiki.

O krščanski šoli je govoril urednik Smodej. Izročitev verskega pouka v šoli svetnim učiteljem je zamehovanje vere. Vemo, da je mnogo učiteljev globokovernih, še več pa je takih, ki so popolnoma brez vere. Pouk v šoli se mora ravnati po načelih Kristusovih.

Dr. Jerovšek je v lepem govoru pozval zborovalce, naj kmetško ljudstvo pošilja svoje nadarjene sinove v višje šole, da bo imelo ljudstvo kdaj dosti voditeljev. Po popoldanski orlovski telovadbi se je zaključila veličastna manifestacija v Konjicah.

„Zmaga najsvet. zakramenta“, igra v šestih dejanjih s samo ženskimi vlogami, ki jo je prvičkrat z velikim uspehom igrala Dekliška zveza v Veržetu, izide natisnjena. Marijine družbe, Dekliške zveze in Orliški odseki naj jo naročijo narobe najmanj po šest izvodov pri tiskarni „Panoniji“ v Gornji Radgoni, da se dožene višina naklade! Cena bo razmeroma zelo nizka.

Veliki dekliški tabor - Rečica v Sav. dol.

Dne 10. septembra t.l. se vrši v Rečici ob Sav. veliki dekliški tabor, kjer bodo nastopili najboljši govorniki in govornice. Ob 10. uri bo sv. maša na prostem s cerkveno propovedjo, katero bodo imeli prevz. škof dr. Anton Bon. Jeglič. Zatem se prične tabor. Dekleta iz Skalske, Spodnje in Gornje Sav. dol., pokažite ta dan vsemu ljudstvu kako globoko ste prešinjene s katoliškim duhom. Pridite v obilnem številu na ta veliki dekliški tabor, ki se bo prvičkrat vršil v Gornji Sav. dol. Do veselega svidenja! Bog živi!

„NAŠ DOM“ izhaja mesečno. Naročnina znaša do konca letošnjega leta 24 K. Posamezna številka stane 4 K. Odgovorni urednik: Marko Krajnc. Upravišтво: Celje, hotel Beli vol. Tiska tiskarna A. Rodè v Celju. Rokopise je treba poslati do 10. vsacega meseca uredništvu „Našega Doma“, Celje, hotel Beli vol.